

Najnowszy Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów 2021-2023

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 10, październik 2024 12:06

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśloni: 899

Pismo "Wspólnota" opublikowało Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów 2021-2023. Kto jest liderem inwestycji w Polsce? Które samorzady relatywnie najwięcej przeznaczają na rozwój swoich jednostek? W najnowszym zestawieniu jest kilka niespodzianek. Na przykład wśród województw – podkarpackie zwyciężyło po raz pierwszy.

Jak pokazują dane, wielkość inwestycji samorządowych w 2023 roku wyraźnie wzrosła nie tylko w porównaniu z rokiem poprzednim, ale w ogóle była najwyższa w najnowszej historii samorządów w Polsce. Informacja ta może się wydawać zaskakująca, jeśli pamiętamy alarmujące doniesienia o pogarszającej się sytuacji finansowej, w tym o spadku nadwyżki bieżącej w wielu gminach i powiatach.

Ten wzrost był w poszczególnych kategoriach samorządów bardzo nierównomierny. Wyróżniały się miasta na prawach powiatu. Przed 2021 r. spadek wydatków majątkowych był tam najszybszy, a następnie – w dwóch ostatnich latach – wzrost był najwolniejszy. I tak, w roku 2021 spadek poziomu inwestycji w dużych miastach wyniósł w porównaniu z rokiem poprzednim prawie 13 proc., podczas gdy w gminach zaledwie nieco ponad 1 proc., a w powiatach – prawie 4 proc. Po 2021 roku miasta na prawach powiatu notowały już wzrosty, ale na minimalnym poziomie. W roku 2022 było to 8,5 proc., a w 2023 r. – zaledwie 1,5 proc. W tym samym czasie roczny wzrost poziomu inwestycji w gminach wyniósł 28 proc. w 2022 i 34 proc. w 2023 r. Wskaźniki dla powiatów i województw były bardziej podobne do tych gminnych niż do obserwowanych w największych miastach.

Jak wynika z Rankingu sektory, w których samorzady inwestują najwięcej, nie zmieniają się od lat. Są to przede wszystkim transport (ponad 45 proc. wartości wszystkich projektów) oraz gospodarka komunalna (ponad 15 proc., jeśli liczymy także wydatki na infrastrukturę wiejską, które klasyfikowane są w dziale klasyfikacji budżetowej rolnictwo). Aż 37 proc. wartości nakładów pochłonęły drogi, w tym 17,5 proc. drogi gminne. Ponad 4 proc. to wydatki na transport zbiorowy, głównie miejski.

Metoda rankingu jest identyczna jak w poprzednich latach. Pod uwagę brano całość wydatków majątkowych poniesionych w ostatnich trzech latach (w tym przypadku 2021–2023), aby uniknąć dużych, chwilowych wahań wskaźnika będącego podstawą rankingu. Wydatki inwestycyjne, zwłaszcza w mniejszych jednostkach, cechują się znaczną cyklicznością. W poszczególnych latach mogą być bardzo wysokie, co wiąże się z realizacją ważnej inwestycji, by potem okresowo spadać do niższego poziomu.

W trzech kategoriach mamy tych samych liderów, utrzymujących pozycje od wielu lat. Są to Opole wśród miast wojewódzkich, Świnoujście wśród miast na prawach powiatu i Kleszczów wśród gmin wiejskich. Drugi raz pierwsze miejsca zajęły powiat słupecki, Wysokie Mazowieckie oraz Ścinawa. Natomiast województwo podkarpackie zwyciężyło w naszym rankingu po raz pierwszy.

Z treścią publikacji można się zapoznać na

stronie: https://wspolnota.org.pl/fileadmin/ranking_wydatkow_samorzady_2024_wersja_skrocona.pdf

Źródło: www.wspolnota.org.pl